

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Tvåstegsdiken

Tvåstegsdiket är en mittfåra som omges av terrasser på högre nivå. Tvåstegsdiken anläggs för att minska översvämningar och övergödning samtidigt som den ökar den biologiska mångfalden i odlingslandskapet.

Fördelar med tvåstegsdiken:

- minskar risken för översvämningar
- minskad risk för erosion och minskat behov av underhåll
- minskar näringsläckage
- ökar den biologiska mångfalden

Åkermarken är beroende av öppna diken för dränering. När klimatet förändras behöver diken anpassas för att klara ökade flöden. Dagens raka och djupa diken i jordbrukslandskapet får på kort tid ta emot stora mängder vatten. Vattennivåerna kan då stiga hastigt. Eftersom de flesta rätade vattendrag saknar beskuggning växer de igen. Det har en bromsande effekt på vattnet och omgivande åkermark riskerar att översvämmas. Vattendraget rensas därför och erosionen ökar i vattendraget och på slänterna.

Man kan tvåstegsbreda och/eller göra strandbrinkarna och strandzonen flackare. Då ökar möjligheten till magasinering. Man kommer också tillrätta med erosion som grumlar upp vattnet och slammar igen botten. Flackare strandbrinkar underlättar etablering av gräs och örter vilket stabiliserar slänten och motverkar erosion.

Vid tvåstegsbreddning skapar man ett flodplan med terrasser i vattendragets fåra. Man breddar på så vis vattendraget och fasar av slänterna. Transporten av partiklar vid högflöden minskar eftersom vattnet svämmar över terrasserna med minskad hastighet som följd. Detta svämplan tjänar också som ett magasin vid höga flöden och på så vis undviks översvämningar av omgivande åkermark.

Transporten av partiklar, fosfor och kväve minskar längs ett tvåstegsdike jämfört med ett konventionellt dike. Det beror på att vattnet får lägre hastighet vid höga flöden. Det blir också större ytor med vegetation där partiklar sedimenterar och lösta näringsämnen tas upp. Fåran och terrassen är plats för växter och ger gömställen och födoplatser för djur.

Stödmöjlighet

Det finns stöd för miljöinvestering för att anlägga tvåstegsdiken.